

**Веселин
П. Целетовић**

**СРПСКО
СРЦЕ
ЈОХАНОВО**

■ Laguna ■

Copyright © 2009, Веселин Џелетовић
Copyright © 2026 овог издања, ЛАГУНА

*Посвећено свим несјалим и киднајованим
са њросјора Косова и Мејхохије*

Смирени поглед Јохана Вагнера почивао је на слици окаченој на зиду. Људи који су пролазили поред њега видели су само човека који ужива у уметничком делу. Високо чело одавало је умну особу, док је његова складна грађа показивала да се ради о мушкарцу који доста тренира и посвећује пажњу свом телесном изгледу. Комбинација изузетно плавих очију и коврцаве, као гар црне косе, мамила је скривене погледе дама које су промицале ходником. Скупоцено одело које је носио, сашивено од најфинијих тканина произведених од ретких врста вуна арктичких и јужноамеричких животиња, украшено дугмади од осамнаестократног злата са дијамантима, говорило је да се ради о припаднику високог немачког племства. Његово пуно име, које потврђује да припада старом племству, и то оном од пре 1400. године, гласило је *Johann Hans Frederik Theodor Ernest Philipp Freiherr von und zu Vagner*. Већина људи га је ословљавала као

барона Вагнера, док је за пријатеље био једноставно Јохан. Он је и даље упорно посматрао зимски пејзаж на слици, којим је доминирала сеоска кућа, окружена помоћним зградама, с бунарем у средини дворишта. Пољски ве-це био је удаљен од куће педесетак метара и до њега су водили дубоки трагови стопа у снегу. Помисао на то да је неко од укућана још унутра, јер није било повратних трагова, није измамила осмех који се појавио на Јохановом лицу. Осмехнуо се при помисли на апсурд који је увидео, да огромни новац који има, неколико кућа и вила, велика предузећа, бројне фарме и стотине хектара земље – више му не значе ништа. Или, боље речено, не могу да му помогну. Беспомоћност коју је осетио тог момента прожела је цело његово биће. Слегао је раменима, дубоко уздахнувши устао са столице и изашао из зграде. Када је ступио на улицу, његов шофер је хитро скочио како би му отворио врата кола. Мерцедес бенц Ф700 привлачио је пажњу пролазника, од којих су неки млађи чак и застајали да га боље погледају. У том моменту то је засметало Јохану, који је иначе био поносан на свој аутомобил и са задовољством је увек и свуда причао о њему. Никоме није дозвољавао да га вози, али је овај пут повео возача, јер се плашио да ће одговор по који је овде дошао бити негативан и да неће бити у стању да сам вози. Тако се и догодило. Сео је на задње седиште и загледао се кроз прозор аутомобила. Са улицама су промицала и сећања која Јохана вратише на 14. фебруар 2000. године, када је све и почело.

* * *

Тог понедељка је, као и увек до тада, имао заказану партију тениса са својим пријатељима. Са девојком Гретом играо је против свог најбољег друга Франца и његове супруге Марте, док су их остали пријатељи посматрали. У једном тренутку, када је Јохан јаче замахнуо да удари лоптицу, осетио је страховит бол у десном рамену. Вриснуо је и пао на земљу, још увек, због грча, држећи рекет у руци. Грета је притрчала и подигла му главу, наслонивши је на своје крило. Уверивши се да је Јохан при свести, Франц је отрчао до оближњег ресторана да донесе воде и каже особљу да позову хитну помоћ. Неколико тренутака касније дошла су амбулантна кола и након краћег прегледа одвезла Јохана до болнице. Бол је престао, онако нагло како је и настао, и Јохан се опет осећао добро. Мислио је да ће га након прегледа пустити кући. Међутим, забринути поглед доктора који га је прегледао, заду-бљен у резултате испитивања, унео је неки страх код

Јохана. Испоставило се да је у праву што страхује јер му је лекар након тога рекао да ће морати да га задрже у болници док детаљно не ураде све потребне прегледе. Јохан је помислио да можда претерују са бригом и да желе некако да му се одуже јер је овој специјалној болници у којој се лечио, а која је због високих цена услуга имала малу, пробрану клијентелу, поклониио до сада неколико већих донација у новцу. Надао се да тиме желе да покажу како воде рачуна о људима који им помажу. Али то је била само нада. Након неколико дана, које је провео у напорним прегледима и испитивањима, речено му је да болује од неизлечиве срчане болести. Да трагедија буде већа, болест се јавила у комбинацији са хипертрофијом и спаса за Јохана није било, осим трансплантације органа. Лекари су прогнозирали да му остаје година дана живота, у најбољем случају две, и само може да моли Бога да се појави донор чије би му срце пресадили. С тим сазнањем отпуштен је из болнице на кућно лечење.

По савету личног лекара пријавио се у ДСО (*Deutsche Stiftung Organtransplantation*), Немачку фондацију за трансплантацију органа. Јохан до тада није ни знао за постојање ове фондације, са чијим се радом у будућим данима боље упознао. ДСО организује све потребне кораке у процесу донације органа, укључујући и транспорт органа до прималаца. У оквиру ове организације ангажовано је скоро 70 координатора, који помажу особљу у болницама у процесу донације органа, шаљу узорке крви и ткива покојника на лабораторијско испитивање, проверавају да ли код преминулог постоји инфекција, тумор или обољења

која би могла угрозити примаоца органа. Сви добијени резултати шаљу се на размену у Еуротрансплант, где посебан рачунарски програм пореди податке донора органа са свим примаоцима на листи чекања. Пласман органа је заснован на чисто медицинском становишту. Такође је сазнао да у Немачкој око 400 људи годишње чека на трансплантацију срца, да је он тренутно 320. на листи чекања и да ће донорско срце моћи да добије, ако га срећа послужи, за две године. Знајући да је то прекасно за њега, одлучио се да послуша савет једног координатора с којим се упознао, да плати људима који раде на донорским картицама како би они ускладили здравствене податке донора с његовим и тиме омогућили да што пре дође на ред за трансплантацију. Тако је и учинио, платио је 50.000 евра и већ после два месеца позвали су га у болницу на договор за операцију. Док се приближавао ординацији, пришла му је непозната жена, носећи бебу у рукама, док је око ње скакутало двоје деце:

„Господин Јохан Вагнер?“, упитно се загледа у њега.

„Да, госпођо. Да ли се ми познајемо?“

„Не, господине Вагнере, али ви ћете узети срце мога супруга!“, повишеним гласом му се обрати и понови, сада већ вичући: „Ви ћете узети срце мога супруга!“

Јохана запрепасти ово њено обраћање, јер је био упознат са чињеницом да само координатори знају ко је прималац доноровог органа и да родбина преминулог није упозната са идентитетом примаоца. Можда је ова жена очекивала неку накнаду за то, на крају крајева радо ће је исплатити, њему новац није никакав проблем.

„Драга госпођо, веома жалим због вашег губитка, али ако је ваш покојни супруг одлучио да буде донор органа, не видим шта је ту лоше. Разумем, ако мислите да треба да вам платим за то срце...“

„Бедниче један“, прекину га жена, у пола реченице, сада већ хистеријским гласом, „мислите да све можете да платите. Мој супруг је жив и њему је следовало срце које ћете добити, јер сте толики нитков да сте потплатили људе да вам то среде. Због вас ће моја деца остати сирочићи, користите туђу муку и сиротињу, нека сте проклети ако узмете то срце преко реда.“

Окрнула се и пошла ка излазу из болнице. Деца су потрчала за њом. Никада Јохан није видео код неког толико достојанства и поноса као у начину њеног одласка. И никада у животу није био посрамљен као сада. Запутио се ка ординацији и упитао лекара код кога је имао заказано ко је следећи после њега на списку, јер жели да се одрекне места примаоца органа у његово име. Добио је информацију да је то мушкарац, ожењен, отац троје деце, управо човек о коме је жена причала. Никакав наговор лекара није могао да промени његову одлуку о одустајању од трансплантације. Чак ни чињеница да након такве одлуке можда буде последњи пацијент на листи чекања. После тог догађаја дуго је остао на клупи у чекаоници. Преко пута њега седела је једна млађа жена, са кћеркицом анђеоског лица. Дете је имало можда седам или осам година. Видевши његово тужно лице, девојчица се подиже са столице на којој је седела и приђе Јохану.

„Чико, зашто сте тако тужни? Је л' и вама не ради бубрег као мени?“, невино упита девојчица, гледајући

га право у очи. Јохан је нежно помилова по глави. Мајка, која је посматрала ту сцену, поче да плаче. Објаснила је Јохану да разуме како му је, претпостављајући да он, исто као и они, нема пара да плати за операцију, и да деле исту судбину. Није знала колико греши. Било јој је чудно што се овај господин распитивао о њеном имену и презимену, цени операције и висини свих трошкова потребних за трансплантацију бубрега девојчици. Одговор на то добила је у виду чека на 100.000 долара, који је гласио на њено име и презиме, који јој је кћеркица дала кад је господин већ отишао.

„Мама, онај чика је рекао да бар ја будем срећна, кад он то не може. И да ти дам овај папирић.“

Неколико дана након тог догађаја провео је размишљајући шта да ради. Избегавао је пријатеље, чак је и Грети рекао да је заузет и да не може с њом да се виђа, због пословних обавеза. Никоме није хтео да каже праву истину, па чак ни њој. Она је схватила да се нешто чудно дешава, неколико пута је покушала на силу да се види с њим, али је након његовог упорног одбијања одустала и одлучила да га мало остави самог, ако му је то већ потребно. Можда ће све брзо бити по старом јер ће време учинити своје. Али оно је тек доносило нове изазове пред Јохана, који је дане проводио у шетњи и размишљању о злој судбини што га је снашла. Телефонски позив његовог доктора и захтев да хитно дође у болницу унели су нови немир у Јоханов живот. Није знао због чега га доктор зове те је позвао свог возача и рекао му да га одвезе до болнице. Од доктора је сазнао да су му се резултати погоршали и да му остаје највише четири месеца живота. Скрхан

тугом, Јохан је на повратку кући, седећи на задњем седишту свог мерцедес бенца Ф700, донео одлуку. Ово мало живота што му је преостало провешће у путовању по свету и проводу. Ако већ његово огромно богатство, које су многи процењивали на преко триста милиона евра, не може да му помогне, бар ће му ове последње месеце живота учинити незаборавним. Све до тог тренутка, због пословних обавеза, Јохан се није дуже времена одмарао и проводио. Одлучио је да на пут поведе свог пријатеља Ханса, који такође није био ожењен, како би могли да несметано уживају у проводу. Пре него што ће кренути на одмор, написао је тестамент, с налогом да се отвори само у случају његове смрти или годину дана после његовог нестанка. Договорио се са Хансом да први град у коме ће почети њихов провод буде Рим. Вечни град је чекао на њихов долазак... као и судбина...